

Sărbători

Chiar dacă în ultima vreme teatrul radiofonic nu ne-a răsfătat nici cu numărul premierelor, nici cu titlurile propuse, „iertate-i sint păcatele”, datorită sărbătorii la care ne-a poftit de curând **Faust** de Goethe, în traducerea lui Lucian Blaga. Există montări menite a se înscrie în prețioasa „Fonotecă de aur”, și recenta premieră poartă, fără îndoială, acest ambițios semn distinctiv; calitatea ei este susținută și de acordarea unui spațiu mai generos decît de obicei (două ore de emisie), precum și de realizarea în stereo-fonie.

Adaptarea unei opere de acest calibru, cu necesara — substanțială — comprimare a materialului literar, poate naște oricînd discuții referitoare la oportunitatea unei tăieturi sau a alteia, la frumusețea unei pagini eliminate, la semnificația unei fraze, la rapiditatea unei „tre-ceri” ș.a.m.d. A te încumeta la o astfel de transpunere este o întreprindere nesfîrșit de dificilă, în care rezultatele sînt totdeauna perfectibile; de aceea, ni se pare nepotrivit să facem un inventar al „renunțărilor” și „preluărilor” din opera lui Goethe. Important e faptul că textul adaptării (al cărei autor nu a fost deconspirat nici în anunțul emisiunii, nici în programul „Tele-Radio”) vădește că s-a operat cu discernămint în luxurianta bogăție de idei a tragediei, fără a se sacrifica substanța filozofică firul narativ (deci treptelor demonstrației) și fără a-l pierde pe acesta din urmă, sub farmecul strălucirii verbului. Sînt evidente seriozitatea și aplicația profesională, dar și buna

cunoaștere a specificului radiofonic, a exigențelor și posibilităților acestuia.

Aceeași marcă a rigorii profesionale, același — am spune — sentiment de responsabilitate față de însemnata sarcină artistică asumată, se recunosc și în montarea semnă de Cristian Munteanu. Prezența implicită și nu explicită, identificabilă în expresivitatea fiecărui moment și în armonia întregului, în adecvarea mijloacelor utilizate, nu în efecte spectaculoase, regia situează în prim-plan jocul actorilor, cărora le încredințează, parcă, întreaga înălțătoare povară de a transmite gîndul și versul poetului.

Trufie și sentiment al neputinței, sete de a ști și spaimă de a afla, speranță și dezamăgire, fascinație a universului spiritual și nostalgie a terestrului, egoism și generozitate, forță și slăbiciune sînt, rînd pe rînd și toate în același timp, fațete mereu în mișcare, mereu în recompunere, ale eroului goethean, în interpretarea de tulburătoare vibrație a lui Ștefan Iordache. Deosebit de pregnant se decupează și imaginea lui Mefistofeles creată de Mircea Albulescu. Forța personajului este izvorîtă din inteligență ascuțită și fantezie, din umor cinic și suplete a gîndirii, dintr-o necuprinsă experiență și cunoaștere a oamenilor, utilizate cu voluptatea negării, cu bucuria distrugerii. El știe tot, a văzut tot, nu așteaptă nici o surpriză — aici se află temeiul victoriei și al înfrîngerii personajului. De o cîltire atentă, nuanțată, deloc convențională, beneficiază, în interpretarea Violetei Andrei, Margareta. Iubirea ei nu e slăbiciune, fascinat abandon, ci imensă putere de dăruire, dragostea vinovată nu-l distruge viața, ci, într-un anume fel, i-o împlinește, i-o înalță; geana de nălniște din bucuria ei își află pendent în nuanța de triumf perceptibilă în strigătul de durere.

Se cuvin aprecieri Radioului pentru spectacolul oferit, așa cum se cuvin drepte aprecieri și celorlalți componenți ai distribuției, pe care numai lipsa de spațiu ne-a împiedicat să-i numim.

Cristina DUMITRESCU

(continuare de la pag. 46)

pentru lume care se macină într-o luptă devoratoare. De asemenea, faptul că am lucrat cu plăcere cu actorii maghiari, ale căror profesionalism, seriozitate și dorință de autodepășire m-au impresionat. Și, un amănunt: pînă la ora convorbirii noastre, **Galțele** a înregistrat 97 de reprezentații în toată țara vecină, pentru că Teatrul „Népszínház”, după o serie de spectacole la sediu, efectuează un lung turneu prin majoritatea orașe-

lor mai importante, la nivelul și ținuta premierii.

— **Le-ai propus și o montare nouă, în perspectivă?**

— **Le-am propus Năpasta de Caragiale.** Ar fi prima montare a acestei drame în Ungaria. După cum nutresc speranța să realizez prima montare în limba română a capodoperei maghiare **Tragedia omului** de Madách, în minunata traducere a lui Octavian Goga, la Tîrgu Mureș.